

N:o 94.

Af Herr **Ola Andersson**: *Om anvisande af medel för bearbetande af en löne- och pensionsstatistik.*

Vid sistlidne riksdag tillät jag mig att, uti motion N:o 154, påpeka nyttan och nödvändigheten af en samlad statistik öfver de löner och pensioner, som af staten och kommunerna årligen utbetalas, och trodde jag att det för en hvar skulle vid en anstald jemförelse framgå, att många af de ämnen, som nu af statistiken ganska utförligt behandlas, i allmänt intresse och vigt stå långt efter det af mig föreslagna. Att anföra bevis härför skulle ej vara svårt, utan att underkänna vigten och värdet af de uppgifter, som nu meddelas, men jag är viss om att förhållandet bör ligga så i öppen dag, att någon vidlyftighet ej kan behövas.

Onödig kan ju ej heller denna statistik vara *af det skäl* att den, som vill hafva en öfversigt häraf, sjelf kan skaffa sig en sådan; snarare har man ansett svårigheterna för samlandet af en sådan öfversigt vara rätt stora, ja, en och annan synes mig till den grad hafva öfverdrifvit dem, att jag knappast kan värja mig för den tanken, att man velat uppjaga farhågan för kostnaderna för att blifva qvitt en officiel handling, den der kanske skulle visa att man under utöfningen af svenska folkets beskattningsrätt ej behörigen pröfvat, huruvida ej allt kunde varit väl ordnad för något billigare pris. Ty att kostnaderna härför skulle blifva så stora, att de kunna kallas »enorma», såsom en talare i Första Kammaren härom uttryckt sig, lär väl ej behöfva befaras, då hela aflönings- och arfvodeskostnaden för vårt statistiska embetsverk — om hvars mångfaldiga och omfattande arbeten ledning för omdömet kan hemtas uti löneregleringskomiténs till Riksdagens ledamöter utdelade betänkande — under året 1877 endast uppgått till 33,850 kronor; fastmer torde det kunna hända att denna åtgärd, i stället för att åstadkomma ökade utgifter, snarare skall gifva god ledning för, och småningom, i den mån sådant ske kan, medföra besparingar, utan att det allmänna deraf lider men. Jag är ej heller för min del böjd för att vidare fortgå hvarken med löneregleringar eller inrättande af nya tjänster eller nya eller utvidgade embets- eller läroverk, förr än ett sådant arbete föreligger.

De anmärkningar i öfrigt, som under frågans behandling sistlidna år gjordes, ej mot saken utan i afseende på utförandet af densamma, anser jag mig ej nu behöfva vidröra, då jag tror att, derest Riksdagen är villig bevilja medel till kostnaderna, Kongl. Maj:ts Regering, med Statistiska centralbyråns hörande, nog skall förordna om sättet.

Då Andra Kammaren sistlidna år godkände saken, då äfven Första Kammarens tillfälliga Utskott tillstyrkte den, då jag anser mig hafva visat det svaga i de besparingsskäl, som i Första Kammaren anfördes, då de öfriga skäl, som i samma Kammare anfördes och hvilka återfinnas uti häftet 41, sid. 29—34 af samma Kammares protokoll, ej behöfva upptagas, såsom alldeles icke af beskaffenhet att i frågan kunna vara afgörande (ehuru frestande det kunde vara att med skämt eller allvar granska t. ex. sådana skäl som förekomma i början af sid. 31, då nemligen föremålet för den statistisk, jag begärt, och för den, hvilken der såsom onödig omtalas, väl ej kunna med hvarandra jämföras, eller då en annan talare å ena sidan anser det lätt för en och hvar att erhålla de upplysningar, som härmed afses, men å den andra, att svårigheterna för det allmänna att åstadkomma en så beskaffad statistik äro så stora, att det skulle kräfvat »högst betydliga» utgifter), då väl knappast någon förnekar nyttan häraf framför åtskilligt af hvad som nu bearbetas, så är jag viss om, att en obetydlig uppoffring för detta ändamål skall af Riksdagen beviljas.

Hvad beträffar omfånget af denna statistik, så är det tydligt att det vore redan en fördel att få en sådan i hvad det rör alla löner och pensioner, som af staten utbetalas, men då mitt syfte ej blott var att erhålla den ledning, som deraf kan blifva att hemta, utan att ock, hvad jag i min motion sistlidna år angaf, att med lämplig anordning och fördelning få uppgift på allt hvad både staten, kyrkan och kommuner erlägga i aflöningar, arfvoden och andra förmåner samt pensioner och pensionsavgifter, så har jag icke funnit anledning att frågå denna åsigt.

Likaså vidhåller jag det önskvärda uti att hvart tredje år en sådan statistik utarbetas, och jag har dervid tänkt mig att de lönefrågor, som framdeles kunna ifrågakomma, i allmänhet icke borde mera än vid en riksdag under hvarje treårsperiod komma under öfvervägande, en praxis, hvarigenom, om den i vissa andra fall äfven tillämpades, statsregleringsarbetet skulle förenklas och förkortas.

Under denna förutsättning lär ett anslag af 1,000 kronor om året vara för ändamålet tillräckligt. Skulle åter Riksdagen anse det afsedda ändamålet vara uppnådt äfven med något längre mellantider, bör summan derefter kunna rättas, och öfverskott från ett år användas ett annat, såsom och Kongl. Maj:t, vid frågan om regleringen af Statistiska tabellkommissionen föreslagit.

Med stöd af det anförda vågar jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen, i sammanhang med pröfningen af den af Kongl. Maj:t föreslagna löneregleringen för Statistiska tabellkommissionen och utöfver det belopp, som med anledning af Kongl. Maj:ts proposition kan ifrågakomma, för bearbetande af en löne- och pensionsstatistik beviljar och ställer till Kongl. Maj:ts förfogande ett årligt belopp af 1,000 kronor.

Stockholm den 27 Januari 1879.

Ola Andersson,

Riksdagsman för Bera härad af Malmöhus län.

N:o 95.

Af Herr **Ola Andersson**: *Angående nedsättning i tredje hufvudtitelns anslag.*

Uti Kongl. Maj:ts proposition om statsverkets tillstånd och behof till denna Riksdag finnas uti redogörelsen för tredje hufvudtiteln, i likhet med hvad som förut egt rum, upptagna några utgiftsposter, att utgå dels från kabinetts- och dels från konsulskassan, som erhållit benämningen expektanslöner. Till ett belopp af 22,000 kronor skulle dessa expektanslöner utbetalas till följande personer, nemligen till:

Förre Envoyéen i Köpenhamn, Grefve H. L. H. Hamilton, som, född 1814, utnämndes 1871, samt försattes i disponibilitet 1864;

Förre Envoyéen i Konstantinopel, Friherre C. Fr. H. Palmstierna, som, född 1823, utnämndes 1865 samt försattes i disponibilitet 1868;

Förre Ministerresidenten i Brüssel C. A. von Mansbach, som, född 1820, utnämndes 1859 samt försattes i disponibilitet 1868;

Förre Ministerresidenten i Haag, Friherre L. Wrede, som, född 1816, utnämndes 1865 samt försattes i disponibilitet 1869;